

SCIENCE
JOURNAL

MODERN

ENGINEERING AND
INNOVATIVE
TECHNOLOGIES

'2022

ISSUE №19

Part №3

International periodic scientific journal

—*ONLINE*

www.moderntechno.de

Indexed in
INDEXCOPERNICUS
(ICV: 95.33)

MODERN ENGINEERING AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES

Heutiges Ingenieurwesen und
innovative Technologien

Issue №19
Part 3
February 2022

Published by:
Sergeieva&Co
Karlsruhe, Germany

Editor: Shibaev Alexander Grigoryevich, *Doctor of Technical Sciences, Professor, Academician*
Scientific Secretary: Kuprienko Sergey, *PhD in technical sciences*

Editorial board: More than 250 doctors of science. Full list on page:
<https://www.moderntechno.de/index.php/swj/about/editorialTeam>

Expert-Peer Review Board of the journal: Full list on page:
<https://www.moderntechno.de/index.php/swj/expertteam>

The International Scientific Periodical Journal "**Modern Technology and Innovative Technologies**" has been published since 2017 and has gained considerable recognition among domestic and foreign researchers and scholars.

Periodicity of publication: Quarterly

The journal activity is driven by the following objectives:

- Broadcasting young researchers and scholars outcomes to wide scientific audience
- Fostering knowledge exchange in scientific community
- Promotion of the unification in scientific approach
- Creation of basis for innovation and new scientific approaches as well as discoveries in unknown domains

The journal purposefully acquaints the reader with the original research of authors in various fields of science, the best examples of scientific journalism.

Publications of the journal are intended for a wide readership - all those who love science. The materials published in the journal reflect current problems and affect the interests of the entire public.

Each article in the journal includes general information in English.

The journal is registered in IndexCopernicus, GoogleScholar.

UDC 08

LBC 94

DOI: 10.30890/2567-5273.2022-19-03

Published by:

Sergeieva&Co

Lußstr. 13

76227 Karlsruhe, Germany

e-mail: editor@moderntechno.de

site: www.moderntechno.de

Copyright
© Authors, scientific texts 2022

УДК 811.133.1'06:81'373.45(53):81'27

**SOCIOLINGUISTIC AND HISTORICAL CHARACTERISTICS
OF ARABIC BORROWINGS IN MODERN FRENCH
СОЦІОЛІНГВІСТИЧНА ТА ІСТОРИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА
АРАБСЬКИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ**

Laukhina I.S. / Лаухіна І.С.

c.p.s, associate prof. / к.п.н., доцент

ORCID: 0000-0003-1698-3155

Pavlo Tychna Uman State Pedagogical University, Uman, Sadova 2, 20300

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,

Умань, Садова 2, 20300

Анотація. Актуальність наукового пошуку визначена нечисленністю досліджень, присвячених арабо-французьким мовним контактам, а також неповним висвітленням проблеми засвоєння арабізмів у лексичному фонді сучасної французької мови. Розглянуто історичні передумови та шляхи запозичення арабізмів сучасної французької мови. Установлено, що мовні контакти арабської та французької мов виникли ще в XII ст., тож арабські запозичення є найбільш давніми та численними в складі французької лексики. Ми дійшли висновку про те, що тісні торговельні, дипломатичні, політичні контакти Франції з арабським світом сприяли появі арабських слів. Проаналізовано підхід П. Гіро до виокремлення трьох важливих етапів найбільш активного запозичення арабізмів, в основі якого – діапазон функціонування лексем в окремі історичні періоди. Ми сфокусували дослідницьку увагу на таких етапах: 1) етап арабської імперії Середньовіччя; 2) період від XVI ст. до сучасного арабського світу; 3) період завоювання Алжиру.

Ключові слова: запозичення, арабські запозичення, мовні контакти, соціолінгвістична характеристика, історична характеристика, лексичний фонд.

Вступ.

У розвитку й збагаченні будь-якої мови велику роль відіграють запозичення, які відображають культурні реалії різних народів, особливості їх світосприйняття за допомогою різноманітних мовних засобів, вивчення яких набуває особливої значущості в контексті сучасних глобалізаційних процесів. Французька мова, яка є однією з кількох найбільш поширених світових мов, має давні й міцні контакти з арабським світом, а відтак важливими є питання вивчення історії та причин запозичення арабської лексики, виявлення шляхів та способів її адаптації на всіх мовних рівнях. Нечисленність досліджень, присвячених арабо-французьким мовним контактам, а також неповне висвітлення проблеми засвоєння арабізмів французькою мовою і визначили актуальність нашого дослідження.

Аналіз останніх джерел і публікацій свідчить, що питання адаптації лексичних запозичень французькою мовою досліджували такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як І. В. Смуцинська, С. М. Мусійчук, Г. В. Завадовська, К. У. Шадріна, О. І. Чередніченко, П. Гіро, А. Доза, П. Брюно та інші.

Мета статті – розглянути історичні передумови та шляхи запозичення арабізмів сучасної французької мови.

Основний текст.

Мовні контакти арабської та французької мов виникли ще в XII ст., тож

арабські запозичення є найбільш давніми й численними в складі французької лексики. На думку деяких учених, зв'язки народів Сходу та Західної Європи зародилися в IV ст., коли християнська релігія через грецьку мову поширювала знання про мусульманську культуру [8, с. 19-20]. Перші арабські лексичні запозичення, з'явилися у французькій мові в IX – X ст., коли була створена «Пісня про Роланда», у тексті якої містилася арабська лексика [9, с. 78].

Тісні торгівельні, дипломатичні, політичні контакти Франції з арабським світом сприяли появі арабських слів у французькій мові. Тільки шляхом торгівлі, вважає П. Гіро, з арабської мови до французької ввійшло близько 100 слів [7, с. 7]. Так, у французьких літописних джерелах йдеться про те, що в кінці VIII ст. арабський халіф Гарун-аль-Рашид направив свого посла до французького короля Карла Великого для підписання торгівельних угод між Францією та Сирією [3, с. 30-38]. Каравани з товарами прибували до Марселя та інших південних міст Франції, у Сен-Дені приїжджали не тільки іспанські, грецькі купці, але й сарацини (мусульмани), яких можна було побачити повсюди в Галлії. Останні будували мусульманські церкви на півдні Франції, підтримували комерційні, культурні та інші зв'язки з місцевим населенням [1, с. 60-77].

Арабсько-французькі контакти посилювалися під час хрестових походів, однак у цей час «... французька мова запозичує мало слів безпосередньо з арабської мови. Більшість слів арабського походження проникло до французької мови через італійську та іспанську мови» [6, с. 29]. Протягом п'яти століть Іспанія була центром мусульманської культури, яку вона намагалася поширювати через торгівлю, освіту, літературу в інших країнах Європи, тому іспанські запозичення в європейських мовах часто є арабізмами. А. Доза вважає, що перші арабські слова у французьку мову прийшли з Іспанії ще до хрестових походів, деякі були адаптовані з італійської мови, але більша частина запозичувалася безпосередньо на Сході [2, с. 140].

П. Гіро стверджує, що французька мова запозичила з італійської 824 слова, з англійської – 694, з іспанської – 302, з арабської – 269 слів [7, с. 6-20]. На його думку, арабська мова «...подібно до латині в середньовічній Європі була для народів Близького і Середнього Сходу міжнародною мовою науки та релігії» [там само, с. 68]. Так, арабська наука Середньовіччя збагатила французьку мову такими медичними термінами, як *alcool*, *sohoba*, *lok*, *sirop*, *mañaleb*; термінами косметики *henné*, *khôl*, *ambre*; математичними й астрономічними термінами: *azimuth*, *zénith*, *zéro*, *algèbre*, *alidade*, *nadir* тощо. З розвитком торгівлі та морської справи французька мова поповнилася термінами *felouque*, *sarraque*, *douane*, *tarif*, *avarie*, *calfat*, *darce* та ін. [4, с. 103]. Ісламська релігія спряла збагаченню французької мови такими словами, як *hadji*, *(o)uléma*, *mosquée*, *mahdi*, *Goran* та ін. В епоху Відродження, коли відбувся розквіт перекладної літератури, до французької мови ввійшли такі наукові терміни арабського походження: *samphre*, *amalgame*, *réalgar*, *chiffre*. У XVI ст. відбулося засвоєння великої кількості арабських запозичень – 81 одиниця. Шляхом перекладів з арабської французька мова поповнилася такими словами, як *abricot*, *avarie*, *burnous*, *estragon*, *muezzin*, *sourate* та ін. [2, с. 145].

Подальший розвиток французької цивілізації, розширення торгівлі, зокрема й зі Сходом, становлення французької літературної мови зумовили першочергову проблему її лексичного збагачення, що викликало зміни в соціально-економічному житті французького суспільства. Уже в XVI ст. безпосередній арабський вплив на Францію зменшився, але арабські слова продовжували потрапляти до французької мови через іспанську, італійську та португальську мови. На думку Ф. Брюно, загальна кількість таких іспанських запозичень складає 42 лексичні одиниці: *alambic, épinard, marrane, algarade* та ін. [5, с. 190]. Через італійську мову, починаючи з XII ст., французька засвоїла 40 лексичних одиниць: *girafe, arsenal, douane, calibre, chiffre, assassin, mosquée, avarie, aval, carafe, chebek, sirocco* та ін. Кількість арабських слів, які прийшли з португальської мови, невелика: *argousin, abricot, sagabé, lascar, marabout, mousson, pastèque*. Через латинську мову французька запозичила наукові й технічні арабські терміни: *subèbe, amalgame, alidade, harmale* та ін. [6, с. 35].

У XIX ст., коли Франція проводила масштабну колоніальну політику, після завоювання нею в 1830 р. Алжиру з'явилася колонія «Французькі володіння в Північній Африці» [3, с. 147]. Це зумовило появу у французькій мові таких слів: *batde, bordj, douar, pouba, razzia, smalah, toubib, burnous* та багатьох інших [2, с. 14].

Таким чином, зважаючи на діапазон функціонування арабізмів в окремі історичні періоди, П. Гіро виділив три важливих етапи їх найбільш активного запозичення: 1) етап арабської імперії Середньовіччя; 2) період від XVI ст. до сучасного арабського світу; 3) період завоювання Алжиру [7, с. 10]. Слід зауважити, що арабо-французькі контакти у всі вищезазначені періоди були переважно пасивними (неконтактними). Однак з XIX ст. і до сьогодні можна спостерігати досить тісні безпосередні зв'язки французької та арабської культур як на території Північної Африки, так і в самій Франції, де проживає багато емігрантів з Алжиру.

Висновки.

Отже, до соціальних та історичних факторів, які вплинули на процес запозичення французькою мовою арабських слів, належать історичні контакти, торгівельні, економічні відносини, політичні, культурні зв'язки, авторитет мови-реципієнта, питання двомовності та ін.

Література:

1. Ададуров А. Історія Франції. Королівська держава та створення нації (від початків до кінця XVIII століття). – Львів: вид-во Українського католицького університету, 2002. – 412 с.
2. Доза А. Історія французького мови. – М.: Изд-во ин. лит-ры, 1956. – 471 с.
3. Літвуд Й. Історія Франції від найдавніших часів до наших днів. – М.: АСТ, Астрель, 2008. – 224 с.
4. Конрад Н. И. Запад и Восток. – М.: Наука, 2006. – 519 с.
5. Brunot P. Histoire de la française langue dès origine à nos jours. – P.: Librairie Armand Colin, tome I., 1966. – 597 p.

6. Gouguenheim G. Les mots français dans l'histoire et dans la vie. – P., 2006. – 531 p.
7. Guiraud P. Les mots étrangers. 2-e ed. – P.: Presses universitaires de France, 2007. – 123 p.
8. Rabbath E. Le bilinguisme franco-arabe. – In.: Conseil international de la langue française // Journées d'information sur les relations entre la langue arabe et la langue française. – Sassenage, 29-30 avril, 2004, p. 19-35.
9. Samb A. Les phénomènes de contamination. – In.: Conseil international de la langue française // Journées d'information sur les relations entre la langue arabe et la langue française. – Sassenage, 29-30 avril, 2004, p. 77-85.

***Abstract.** The relevance of scientific research is determined by the small number of studies on Arabic-French language contacts, as well as incomplete coverage of the problem of adaptation of Arabic borrowings in a lexical fund of modern French. The historical preconditions and ways of borrowing the Arabisms of the modern French language have been considered. It has been established that the linguistic contacts of the Arabic and French languages originated in the 12th century, so the Arabic borrowings are the oldest and most numerous in the French vocabulary. We came to the conclusion that France's close trade, diplomatic, and political contacts with the Arabic world contributed to the emergence of Arabic words. P. Giro's approach to the identification of three important stages of the most active borrowing of Arabisms, based on the range of functioning of lexemes in certain historical periods, have been analyzed. We focused our research attention on the following stages: 1) the stage of the Arabian Empire in the Middle Ages; 2) the period from the 16th century to the modern Arab world; 3) the period of conquest of Algeria.*

***Key words:** borrowings, Arabic borrowings, language contacts, sociolinguistic characteristics, historical characteristics, lexical fund.*

Стаття відправлена: 21.02.2022 р.

© Лаухіна І.С.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit19-03-048> 110

TRANSLATION TRANSFORMATIONS APPLICATION IN
THE PROCESS OF FICTION TEXT EMOTIONALLY
EXPRESSIVE VOCABULARY RENDERING

Ostapenko S.A.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit19-03-050> 117

SOCIOLINGUISTIC AND HISTORICAL CHARACTERISTICS
OF ARABIC BORROWINGS IN MODERN FRENCH

Laukhina I.S.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit19-03-051> 121

SPECIFICS OF FUNCTIONING OF PERSONAL NAMES
IN MODERN GREAT BRITAIN

Paladieva A.F.

Innovative philosophical and historical perspective

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit19-03-027> 126

THE FACTOR OF THE ENGLISH LANGUAGE IN THE INDIAN
PHILOSOPHY OF THE COLONIAL PERIOD

Kornienko O.M., Kornienko L.M.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit19-03-053> 131

THE REASONS FOR THE DEVELOPMENT OF THE REVOLUTION
ON GRANITE – “A HARDY PLANT”, WHICH WAS GRADUALLY
GROWING IN THE SOIL, “DRIED BY BURNING RAYS” OF A
SOVIET SYSTEM FROM “THE SEEDS” OF NATIONAL
AWAKENING”

Hurskyi I.Yu.